

ΠΩΣ ΠΗΡΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΤΟ PISAURUM

1. Να μεταφέρετε τα **τριτόκλιτα προσηγορικά ονόματα** του κειμένου στην **αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού** και να δηλώσετε το γένος τους.
2. Των **προσηγορικών ονομάτων** του κειμένου που βρίσκονται σε **αφαιρετική πτώση** να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις και των δύο αριθμών.
3. Να **κλιθούν και στους δύο αριθμούς τα τριτόκλιτα ουσιαστικά** του κειμένου.
4. Των **επιθέτων** του κειμένου να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις και στους δύο αριθμούς και στα τρία γένη.
5. Να μεταφέρετε τις **αντωνυμίες** του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη.
6. Να μεταφερθούν τα **ρήματα** του κειμένου στο αντίστοιχο πρόσωπο του άλλου αριθμού στο χρόνο, στην έγκλιση και στη φωνή που βρίσκονται.
7. Να **αντικατασταθούν χρονικά** τα ρήματα του κειμένου στη φωνή που βρίσκονται.
8. Να **κλιθούν οι παρακάτω τύποι** και στους δύο αριθμούς:
Alliam flumen, aequo iure, absens, abeuntes, aurum omne, exilium.
9. Να **μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίθετο**: Galli everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt, tum Camillus absens dictator est factus.
10. Να **γράψετε τις ισοδύναμες μορφές**: propter Veientanam praedam, post hoc factum.
11. Το **ρήμα “reversus est” του κειμένου είναι**:
 - α) μεταβατικό ενεργητικής φωνής, ενεργητικής διάθεσης
 - β) μεταβατικό, παθητικής φωνής, ενεργητικής διάθεσης
 - γ) αμετάβατο, παθητικής φωνής, ενεργητικής διάθεσης
 - δ) αμετάβατο ενεργητικής φωνής, ενεργητικής διάθεσης

ΜΑΘΗΜΑ 23

ΕΝΑΣ ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

1. Να μεταφέρετε τα **δευτερόκλιτα και τριτόκλιτα προσηγορικά** ονόματα του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού, εφόσον είναι δυνατόν.
2. Των **επιθέτων** και των **μετοχών** του κειμένου να γραφεί η ίδια πτώση και στα τρία γένη και στους δύο αριθμούς. Επίσης, να γραφεί ο αντίστοιχος τύπος των επιθέτων στον **υπερθετικό βαθμό**.
3. Να μεταφέρετε τις **αντωνυμίες** του κειμένου, εκτός από τις προσωπικές, στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη.
4. **Να κλιθούν και στους δύο αριθμούς:** *filius, puer, lacrimae suae, partibus, ingentem navem.*
5. Να γίνει **χρονική αντικατάσταση** των ρημάτων του κειμένου που βρίσκονται σε έγκλιση οριστική.
6. **Caecina Paetus maritus, siccis oculis:** Να αναλυθούν οι υπογραμμισμένοι τύποι σε δευτερεύουσες αναφορικές προτάσεις.
7. **«Bene quievit, libenter cibum sumpsit»:** Να γίνει η πρόταση απαρεμφατική με εξάρτηση *Arria marito respondebat...*
8. Στις παρακάτω ομάδες λέξεων **να υπογραμμίσετε τις παρείσακτες**. Τι κοινό έχουν με τις υπόλοιπες λέξεις της ομάδας και ως προς τι διαφοροποιούνται από αυτές;
 - α) *aegrotares, ignorares, intrares, familiares, simulares, pugillares.*
 - β) *viveres, ageres, sumeres, cohiberes, ascenderes, conduceres, moveres.*
 - γ) *prorumperet, pareret, imponeret, videret, moveret, contineret.*
9. Να μετατραπεί η **ενεργητική σύνταξη σε παθητική**, όπου αυτό είναι δυνατόν:
 - α) *Arria filio funus ita paravit, ut ignoraretur a marito.*
 - β) *Filius libenter cibum sumpsit.*
 - γ) *Cum lacrimae suae, diu cohibitae, illam vincerent, egrediebatur.*
 - δ) *Arria milites orabat.*
10. Να κάνετε την **ακολουθία των χρόνων** στις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου.
11. **Να μεταφράσετε στα λατινικά την πρόταση:** Η Αρρία ακολούθησε τον άνδρα της με ένα ψαροκάικο.

ΜΑΘΗΜΑ 24

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΕΝΟΣ ΨΕΥΤΗ

1. Να μεταφέρετε τα **προσηγορικά ονόματα της α', β' και γ' κλίσης** στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.
2. Να γράψετε τα **απαρέμφατα και τις μετοχές** όλων των χρόνων των παρακάτω ρημάτων στη φωνή που σας δίνονται: indignor, dico, mentior, accipior.
3. **Να κλιθούν και στους δύο αριθμούς:** Cornelius, quaerenti, quid, domi, homo impudens, mihi ipsi, vocem tuam, ancillae tuae.
4. **fecerit:** Να γράψετε το ίδιο πρόσωπο της ίδιας έγκλισης σ' όλους τους χρόνους της παθητικής φωνής.
5. **Paucis post diebus:** Να γράψετε την ισοδύναμη μορφή.
6. Cum P. Cornelius Nasica ad Ennium poetam venisset... dixisset: Να αναγνωρίσετε **το είδος των δευτερευουσών προτάσεων** και να **δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής** τους.
7. Να κάνετε την **ακολουθία των χρόνων στις δευτερεύουσες προτάσεις** του κειμένου.
8. Να **αντικαταστήσετε τις απόλυτες αφαιρετικές με χρονικές προτάσεις** εισαγόμενες με τον ιστορικό **“cum”**:
 - α) Grege aspecto Hercules pergīt ad proximam speluncam.
 - β) Pedibus animadversis miles eum latentem adgnovit.
 - γ) Deletis legionibus Galli urbem Romam everterunt.
 - δ) Quibus interemptis aurum omne recepit.
9. Με βάση τον κανόνα της ακολουθίας των χρόνων **να αλλάξετε το χρόνο της υποτακτικής**, έτσι ώστε να εκφράζονται όλες οι χρονικές βαθμίδες:
 - α) Paulus rogavit a quo Carthago deleta esset.
 - β) Incertum est quando legatus venturus sit.
 - γ) Paulus rogat cur nos erremus.
10. Να **συμπληρώσετε το σωστό τύπο της υποτακτικής**, έτσι ώστε **να εκφράζεται η χρονική βαθμίδα** που σας δίνεται στην παρένθεση.
 - α) Paulus rogat quid Nasica (facio, σύγχρονο).
 - β) Paulus rogavit ubi illum hominem..... (video, β' εν., προτερόχρονο).
 - γ) Paulus rogat quem librum (lego, β' πληθ., υστερόχρονο).

δ) Paulus rogabat ubi amicus meus (sum, σύγχρονο).

11. Να αντικαταστήσετε χρονικά τα παρακάτω ρήματα: venisset, sensit, quaereret, exclamavit, mentiebatur.

12. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ουσιαστικά του κειμένου στον πίνακα που ακολουθεί και να τα μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό (όπου είναι δυνατόν): poetam, domini, homo, ancillae, ostio, vocem, ianua, Ennium.

A' κλίση	Αντίθετος αριθμός	B' κλίση	Αντίθετος αριθμός	Γ' κλίση	Αντίθετος αριθμός

13. Να γράψετε τις αντίστοιχες πτώσεις του θηλυκού και ουδετέρου γένους που λείπουν των επιθέτων: imprudens, paucis.

14. Να εντάξετε τις παρακάτω λέξεις στον πίνακα που ακολουθεί: ei, -que, ostio, post, quid, quod, cum, etsi, tum, tam, te, tuae, domi, ab, et, nunc, iussu, postea, ad, a, aperte.

ουσιαστικό	επίθετο	αντ/μία	επίρρημα	πρόθεση	σύνδεσμος

15. Να μετατρέψετε τα **ρήματα** των παρακάτω προτάσεων σε **απαρέμφατα εξαρτώμενα από την πρόταση Cicero narrat** και να δικαιολογήσετε τις αλλαγές που απαιτεί η απαρεμφατική σύνταξη.

α) P. Cornelius Nasica ad Ennium poetam venit.

β) Nasica ab ostio Ennium quaerebat.

γ) Ancilla iussu domini mentiebatur.

ΜΑΘΗΜΑ 25

ΠΩΣ ΕΝΑ ΣΥΚΟ ΣΤΑΘΗΚΕ ΑΦΟΡΜΗ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΕΙ Η ΚΑΡΧΗΔΟΝΑ

1. Να μεταφέρετε τα **δευτερόκλιτα και τα τριτόκλιτα προσηγορικά** ονόματα του κειμένου στην αντίστοιχη πώση του άλλου αριθμού. Στα τριτόκλιτα να δηλώσετε το γένος τους.
2. Των **προσηγορικών ονομάτων** του κειμένου που βρίσκονται σε **αφαιρετική πτώση** να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις και των δύο αριθμών.
3. Να κλιθούν και στους δύο αριθμούς τα **τριτόκλιτα ουσιαστικά** του κειμένου.
4. Των **μονοκαταλήκτων επιθέτων** του κειμένου να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις των δύο αριθμών στο αρσενικό και στο ουδέτερο γένος.
5. Να γράψετε **στην ονομαστική ενικού** και των τριών γενών **όλες τις μετοχές** των ρημάτων του κειμένου στη φωνή που βρίσκονται τα ρήματα.
6. Να **κλίνετε την προστακτική ενεστώτα και μέλλοντα** των ρημάτων του κειμένου στη φωνή που βρίσκονται.
7. Να γίνει **χρονική αντικατάσταση** των ρημάτων και των ρηματικών τύπων του κειμένου στη φωνή που βρίσκονται.
8. Των **αποθετικών και ημιαποθετικών ρημάτων** του κειμένου να γραφούν όλοι οι τύποι της ενεργητικής φωνής.
9. **Να κλιθούν και στους δύο αριθμούς:** quodam die, ostendens, hanc ficum, vos ipsi, extremo discrimine.
10. **Να γράψετε τις ισοδύναμες μορφές:** ante tertium diem, nolite confidere, neminem credideritis
11. Στις παρακάτω ομάδες λέξεων **να υπογραμμίσετε τις παρείσακτες**. Τι κοινό έχουν με τις υπόλοιπες λέξεις της ομάδας και ως προς τι διαφοροποιούνται από αυτές;
 - α) ostendite, decerpite, audite, deponite, dicite.
 - β) ostende, habe, depone, sume, dele, decerpe.
 - γ) scitote, deletote, ostenditote, deponitote, legitote, creditote.
 - δ) tutamini, habemini, delemini, amovemini.
12. Να χρησιμοποιήσετε τους δύο τρόπους που γνωρίζετε για να εκφράσετε **απαγόρευση** στις παρακάτω προτάσεις:
 - α) Intrate in cubiculum.

β) Evertite urbem.

γ) Studete agriculturae.

13. Να δικαιολογήσετε, με βάση τον κανόνα της ακολουθίας των χρόνων, **το χρόνο της υποτακτικής** των δευτερευουσών προτάσεων

14. Να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της χρονικής πρότασης του κειμένου.

15. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

α) Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine.

β) Hanc ficum ex arbore ante tertium diem decerpsi.

γ) Romani bello Carthaginem deleverunt.

16. Να μεταφράσετε στα λατινικά την πρόταση: Μην έχεις εμπιστοσύνη στα λόγια (verbum-i) του!